

без
клар
шаш-
лэр
ем жайлыш.

ы тутлап, 1
ак өстибез.
лэр салып
шажкалар-
гэн шуши
ен яғын да
быз.
өчен менә
к. 5-6 түрги-
сык май,
табыз. 2 кг
ешендә ту-
Итне шам-
н аралаш-
с булганчы.

пр. Пекин
ип һәм пе-
ап бөтесен
табыз. Ви-
е. Грильдә
амак ялгап
рымсаңы
н, 4 аш ка-
согы белән
ан, кишер,
турыйбыз.
инадлагач,
абыз.
әй калагы
шашыгы
әй калагы
ик канатла-
быз. Күмер
тердәп то-
дә битараф

илдей, роз-
быз. Шунда
игы зәйтүн
стейк фор-
лып, алар
а белән ка-
нгалда һәр
рәбез.
шерелгән
исек семга
белән ыш-
шо кисәкнән
петрушка
гычта ма-
нына 20-25
рәшәткәдә
кәзәр.
салар пик-
ни кашыгы
с, 1 аш ка-
шунда ук
табыз. 1 кг
инадка са-
ткаларны
ин кызды-

27 май - Китапханәчеләр көне

Игелекле китапханәче

■ Китап, китапханә, китапханәче... Алланка мен шокер, безнең шәһәребездә китапханәләр гөрләп эшләп тора. Китапханәләр чөлтәренең төп үзәге булган - Муса Жәлил исемендәге төп үзәк китапханә тулы канлы тормыш белән яши. Биредә төрле тармакларга караган 10нан артык бүлек бик шәп итеп эшләп яткан көне. Шунда өстәп 2 дистәгә якын филиал-китапханәләр дә матур гына әшчәнлекләрен алыш барадар.

Алар арасында яңа шәһәрнәң 25/21 нче йортында урнашкан 13нче китапханә мәдире Валентина Ибраһимова турында язасы килү теләге күттәннән туган иде. Эмма күлмә кәгазь, каләм алганчы бик озак уйлапын йөрдем. Ике булмәле фатиридагы китапханә диварлары арасында гына да тормый эле ул бу китапханәче. Тынгызыз жән бер карыйсың 33 нче мәктәптә кичә үткәр, икенче карасаң күрshedә генә урнашкан ТИСБИда "Ачыктан-ачык сөйләшкі!.." дигән китапханә дәресе белән мәшгуль. Ул да булмый, миңа шалтырата: күрше 24 нче бистәдә урнашкан балалар бакчасында язучылар белән очрашу үткәрәргә жылене икән. 13 нче китапханә - Автозавод районында төп информацион үзәкләрнән берсе дип аталаирга хокуклы. 2015 ел нәтижәләре буенча 13 нче китапханә "Елның иң яхшы китапханәсе" исеменә лаек булды. Эйтергә генә ансат, э моның артында күпмә тырышлык, хәзмәт ята. Күпмә энергия, көч, күпмә вакыт кирәк...

Валентинаның эшләү дәверенде китапханәнән, эше тамырдан узгәрдө, ул эшне бик әйбәт итеп оештыра белә: 33 нче мәктәп колективи белән дайми хәзмәттәшлек итә. Чыгарылыш сыйныфлары белән тыгыз элементәдә торып эшли. Аларга үз һөнәрене сайлау юнәлешендә ярдәм итү йөзеннән

китап күргәзмәләре, дәресләр уткәрә. "Хәзмәт - минем горурлыгым" исемле һөнәр мәктәбе эшләп килә. Һәрдайм төрле әлкәдә эшләүче осталар, төрле кешеләр белән очрашу, аралашу балаларда қызыксыну уята, киләчәктә үзәң өчен кирәкләр һөнәр сайлап алу серләрен төшөндөра. 2005 елдан бирле үсеп килүче яшь буын өчен "Эрудит" клубы эш дә мактауга лаек. Гаилә қыйммәтләрен саклауда да зур эш алыш барыла.

Китапханә Автозавод районы башкарма комитеты белән тыгыз хәзмәттәшлек итә. Валентина ханым "Мин, Син, Ул, Алар. Тату гаилә корганнар" исемле чара оештырып, аны үткәрүдә үзеннән зур өлем кертеп. Шәһәрнәң үзәк мәдәният һәм ял паркында инвалид балалар өчен Сабантую бәйрәмә оештырып та балаларның күңелен күтәрдө. Шәһәрнәң югары һәм урта белем бирий йортлары белән тыгыз хәзмәттәшлек итә. Даими үткәрелүче "Көчле рухлылар" китапханә дәресләре мәктәп үкучылары арасында зур қызыксыну уяты.

Валентина Татарстаниң иң матур жирлеге - Мамадыш районы Ташлыяр авылыннан. Искиткеч гүзәл табигате белән балачак иле инде күтәннән бик еракта калган. Сөекле әбисен, эти-әнисен, туганнарын сөөндеру иң матур хатирә булып күңелдә калган. Бу сыйфаты анарда гомерлеккә калды ләбаса. Чынлат та китапханәчеләр дә кешеләр тормышын рухи яктан баетып, алар күңеленә матурлык орлыклары салырга тырышып яшиләр дисәм һич тә ялгышмый шикелле.

Валентина ханым һәрвакыт хәрәкәттә. Эле аның башкарасы эшләре күп. Бер карыйсың үл радиода әдәбият, язучылар турында чыгыш ясый, икенче карасаң күрше ярдәмчә мәктәптә китапханә дәресе үткәру белән мәшгүл. Тырыш хәзмәтен житкәчеләр бәяләде. Ул уку йортларының рәхмәт хатлары, Чаллы башкарма комитетының,

Татарстан Республикасы мәдәният министрлыгының Мактау грамотасы, "Мәдәнияттәгэ казанышлары өчен" билгесе һәм башкалар белән буләкләнде. "Елның иң яхшы китапханәчесе", "Ел хатын-қызы" байгесе жиңүчесе... Валентина Степановна Татарстаниң атказанган мәдәният хәзмәткәре, Хәзмәт ветераны исемнәрен дә лаек. Ул гаиләдә дә үрнәк. Кызы белән улына эни, ике оныгына яраткан әби. Ире Нияз да сәнгать кешесе - рәссам. Кешеләр гылган яхшылыклары, игелекләре үзләренә кире эйләнеп кайтын иде. Валентина ханымның ихлас күңелдән Китапханәчеләр көне белән тәбррик итәбез, киләчәктә дә армый-талмыш һалкыбыз өчен хәзмәт итүен таләп калабыз.

Фәйрүзә Хәйдәрова,
китапханә медире

Китаплар турында қызықлы фактлар

■ Кайчандыр китаплар қызыыл балчыктан ясалган яссы тақтага, яки ташка язылган. Таштан ясалган китап Абхазиядә саклана. Библия сюжетлары тупланган бу китапның күләме - 20 бит.

Гиннесның рекордлар китапы на көргөн иң кечкенә китапның зурлыгы - 0,9×0,9 мм. Ул 1996 елда Омск шәһәрендә нәшер ителгән. Китапта - А. П. Чеховның «Хамелеон» хикәясе.

Дөньядагы иң зур китап - Ко-

баланы укырга өйрәту өчен иң кулагай вакыт 4-6 яшь. 6-7 яшьтән соң бу күпкә авырлаша.

Электрон китап ясуга атәргеч биргән беренче яссы компьютер 1996 елда АКШта барлыкка килә. Бүген аны планшет дип атаплар иде.

Өлкән буын кешеләре, уртacha, атнаның алты сәгатен китап укуга багышлый. Китап сатып алучыларның кубесе қырык биш яшьтән өлкән кешеләр.

Китап сатып алучыларның 68 проценчы - хатын-қызы. Кешеләрнәң

ганының дөрес аңлы.

Чыгу датасы төгәл билгеле булган беренче китап Псалтырь дип исәпләнә. Ул 1457 елның 14 августында Иоган Фуст һәм Петер Шеффер тарафыннан чыгарылган.

